

همراه با «حسینیه معلی» هیاتی که رسانه شد

جسارت و جذابیت در

نیره رضایی مطلق
گفت و گو

فصل هفتم برنامه «حسینیه معلی» همزمان با اعیاد شعبانیه به مدت ۱۵ شب روی آنتن شبکه سه سیما رفته است. این برنامه با اجرای نجم‌الدین شریعتی به همراه گروه ذاکرانی همچون سیدرضا نریمانی، حاج محمد طاهری، حاج مهدی سلحشور و همچنین حجت‌الاسلام شهاب مرادی و حسین سیب‌سرخ تلاش کرده تجربه متفاوتی از برنامه‌های مذهبی را رقم بزنند. حسینیه معلی به استناد نظر سنجی‌های مرکز تحقیقات سازمان صداوسیما در فصول مختلفی که روی آنتن رفت در زمره پرمخاطب‌ترین برنامه‌های معارفی تاریخ رسانه ملی قرار گرفت و طبق گزارش این مرکز فصل پیشین حسینیه معلی با ۴۳ درصد مخاطب تمام رکوردهای مربوط به برنامه‌های دینی را شکست و یکی از پربیننده‌ترین برنامه معارفی تاریخ تلویزیون ایران نام گرفت. این برنامه تلاش کرد در فصل هفتم نیز با حفظ عنصر خلاقیت و رعایت استانداردهای رسانه‌ای همچنان پرمخاطب بماند.

پیمان جبلی رئیس رسانه ملی که تاکنون دو مرتبه از پشت صحنه «حسینیه معلی» بازدید کرده، اخلاص و ظرفیت رسانه‌ای که خلاقانه پیش‌رفت راز و رمز موفقیت «حسینیه معلی» دانسته که به هم‌افزایی و تعامل با مخاطبان کمک کرده است. وی این برنامه را در امتداد هویت بخشی به برنامه‌های جهانی و امّتی بر شمرده اظهار داشته که پیش از این تصور می‌شد برنامه‌های معارفی باید برای مخاطب خاص تولید شود در حالی که حسینیه معلی ثابت کرد می‌توان برنامه معارفی موفق هم ساخت که بسیاری از مردم دوست داشته باشند. جبلی تأکید کرد: زمانی که باور، اخلاص و خلاقیت در فرم و محتوا تبلور پیدا کند همه گونه‌های برنامه‌سازی می‌توانند به توفیقات خوبی دست پیدا کنند و البته این استقبال گسترده از حسینیه معلی، توقعات مخاطبان را بالا برده است. رئیس رسانه ملی در خصوص موفقیت این برنامه عنوان کرد: حسینیه معلی با تحقیق و پژوهش گسترده آیین‌ها در گوشه گوشه کشور، برای بازشناسایی و احیای این آیین‌ها اهتمام جدی داشته است.

وی یادآوری کرده که حسینیه معلی تلاش می‌کند آن بخش از فرهنگ عزاداری حسینی و نگاه شاد به اعیاد امّه معصومین (ع) را که تاکنون کمتر مورد توجه بوده، در قاب تصویر بنشانند.

سعید ستودگان، تهیه‌کننده:

همچنان به نوآوری در ساختار و محتوا فکر می‌کنیم

در طول این سال‌ها که چشم مخاطب به دیدن برنامه‌های کلیشه‌ای و از روی قواعد از پیش تعیین شده در مناسبت‌های آیینی و دینی عادت کرده، تولید برنامه‌ای در قد و قواره «حسینیه معلی» قابل تحسین و ستودنی است. این برنامه توانسته با رویکردی جدید در برنامه‌سازی مناسبتی مذهبی، حواس مخاطبان رسانه ملی را متوجه خود کند و به جای اینکه به سراغ فرمول‌های ثابت برنامه‌های مذهبی برود دست به ساختار شکنی بزند. سعید ستودگان تهیه‌کننده برنامه که حالا فصل هفتم آن را پشت سر گذاشته این برنامه را متعلق به اهل بیت و سیدالشهدا (ع) می‌داند.

ستودگان در خصوص شکل‌گیری فصل اول حسینیه معلی در پاسخ به این پرسش که پیش‌بینی می‌کردید برنامه تا این اندازه دیده شود و به جایگاه امروزش برسد گفت: از همان طراحی اولیه می‌دانستیم که اگر برنامه‌ای با محوریت مداحان روی آنتن برود مخاطب پذیر است و مورد استقبال قرار می‌گیرد. به همین دلیل سعی کردیم این ایده را پخته‌تر کنیم تا بتوانیم جامعیت بیشتری به برنامه دهیم.

وی افزود: برای راه‌اندازی حسینیه معلی با همه بزرگان و صاحب‌نظران حوزه هیات و مداحی صحبت کردیم، نظر ایشان را پرسیدیم و حساسیت‌هایی که به ما گوشزد می‌شد را در نظر گرفتیم. شاید اگر امروز این برنامه به نوعی به بلوغ رسیده مدیون همان اتاق فکری است که با دقت و احتیاط کارش را آغاز کرد.

تهیه‌کننده «حسینیه معلی» با اشاره به شکل‌گیری فصول بعدی این برنامه اظهار کرد: ما فصل اول و دوم حسینیه معلی را در ماه محرم و صفر آغاز کردیم و مشخص است که محورهایش به اقامه عزای حضرت سیدالشهدا (ع) استوار بود. در این فصول توانستیم ظرفیت‌ها و ذخیره‌های عظیم مداحی در نقاط مختلف کشور را به نمایش بگذاریم. ستودگان یادآور شد: ما قصد احیای آیین‌های

تهیه‌کننده «حسینیه معلی» با اشاره به انتخاب مداحان و داوران این برنامه گفت: ما وقتی صحبت از داور می‌کنیم منظورمان کارشناسانی است که در این حوزه شناخته شده هستند. حضور این کارشناسان مبتنی بر رابطه خودمانی و صمیمی میان داوران یا همان مداحان با شرکت‌کنندگان است که باید نوعی مشارکت و انتقال حس از سوی داوران شکل می‌گرفت تا ایجاد جذابیت در حسینیه معلی کند. ستودگان تصریح کرد: مجمع‌الذاکرین این برنامه با حضور سعید حدادیان، محمد صمیمی، مجید بنی‌فاطمه و مهدی رسولی در محرم ۱۴۰۱ شکل گرفت و پس از آن در صفر ۱۴۰۱ مهدی سلحشور جایگزین سعید حدادیان شد. در شعبان ۱۴۰۱ و فصل سوم این برنامه که حال و هوای شادی در برنامه حاکم بود، مهدی رسولی از گروه قبلی ماند و احمد واعظی، عبدالرضا هلالی و حجت‌الاسلام مصطفی کرمی جایگزین بقیه مداحان شدند. در فصل چهارم که محرم ۱۴۰۲ با حال و هوای عزاداری و اولین اجرای نجم‌الدین شریعتی شکل گرفت عبدالرضا هلالی، میثم مطیعی، مجید بنی‌فاطمه، مهدی رسولی در مجمع‌الذاکرین حضور یافتند.

وی افزود: در فصل پنجم که همزمان با اعیاد شعبانیه ۱۴۰۲ برگزار شد و مخاطبان را با ورود شیخ زکراکی شگفت‌زده کردیم، سیدرضا نریمانی و نزار قطری به «حسینیه معلی» آمدند و سیدمجید بنی‌فاطمه و میثم مطیعی از فصل گذشته حضور دارند. فصل ششم این برنامه که در محرم ۱۴۰۳ شکل گرفت باز هم ترکیب مداحان تغییر کرد. مهدی رسولی به فصل ششم برگشت و در کنار محمدرضا طاهری، رضا نریمانی و حجت‌الاسلام کرمی حسینیه امام حسین (ع) را چرخاند.

تهیه‌کننده «حسینیه معلی» با اشاره به حجم عظیمی از مهمانان برنامه و شرکت‌کنندگان در حسینیه معلی گفت: در فصول گذشته

عاشورایی و میراث عاشورایی داشتیم از این رو گروه تولید اهتمام زیادی بر تحقیق، پشتیبانی و جستجوهای سخت داشت که شهر به شهر و روستا به روستا برای پیدا کردن آیین‌های مختلف عزاداری امام حسین (ع) رفتیم تا بتوانیم فهرستی از آیین‌های به‌جامانده از گذشتگان برای عزاداری در این ایام را جمع‌آوری کنیم.

وی افزود: در هر برنامه حداقل دو تا سه آیین عزاداری را معرفی می‌کردیم و می‌خواستیم چراغ عزاداری برای امام حسین (ع) را به رسم هر منطقه‌ای، روشن نگه داریم. در واقع تلاش کردیم اگر هنوز میراثی در باب عزاداری محرم و صفر وجود دارد و مردم از آن اطلاعی ندارند را نشان دهیم. تهیه‌کننده «حسینیه معلی» با اشاره به گستره آیین‌ها تا مرز شادی و سرور برای اهل بیت (ع) گفت: همان‌طور که گفتیم از همان اتاق فکر اولیه نگاهمان به آیین‌ها گسترده بود. از این رو سراغ شادی و سرور معنوی رفتیم. این کاری بود که شاید کمتر به آن در رسانه توجه شده بود.

ستودگان افزود: می‌خواستیم شادی معنوی را به شکلی که ایجاد بهجت و سرور بکند ولی به سمت ابتذال و لهو نرود را به نمایش رسانه‌ای نزدیک کنیم و این شادی متناسب با مجالس اهل‌بیتی باشد. این اتفاق مسائل خودش را داشت اما خوشحالم که اکنون در فصل هفتم این شادی به نحو بسیار زیبایی به نمایش گذاشته شد و به نظر می‌آید حسینیه معلی توانسته از عهده آن به خوبی برآید و مایه سرور مردم عزیزمان در ایام شادی آل‌الله (ع)، بدون گناه و همراه با انتقال معارف و معنویات باشد.

وی یادآور شد: در فصل هفتم شما شاهد این محورها بودید که محوریت آن جشن، شادی و سرور اهل بیت (ع) بود و بهترین ایام برای بازنمایی جشن‌های مذهبی شاد و مولودی خوانی‌ها در نقاط مختلف ایران و جهان ایام ماه شعبان بود که این برنامه روی آنتن رفت.